

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_12_SLOVNI_DRUHY		
Název materiálu:	Slovní druhy		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	4.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	22. 11. 2012
Jméno autora:	Mgr. Vladislav Rusín		
Klíčová slova:	Slovní druhy, ohebné, neohebné, skloňování, časování.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se naučí pravidla k zařazování slov k jednotlivým slovním druhům. Rozlišuje ohebnost a neohebnost slov. Pracuje s textem, třídí informace.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení.		
Anotace, metodický list:	Žák se naučí pravidla k zařazování slov k jednotlivým slovním druhům. Rozlišuje ohebnost a neohebnost slov. Pracuje s textem, třídí informace.		
Použité zdroje:	Upravené texty z učebnice ČECHURA, Rudolf a Hana STAUDKOVÁ. <i>Český jazyk pro čtvrtý ročník</i> . Vyd. 2. Všeň: Alter, 2002, 159 s. ISBN 80-724-5004-2. http://rysava.websnadno.cz/ceskyjazyk_5.roc/slovesny_zpusob2.htm		

Slovní druhy

	Slovní druhy	Co vyjadřují	Příklady
1.	PODSTATNÁ JMÉNA	Názvy osob, zvířat, věcí, vlastností a dějů.	<i>žák, kočka, auto, pýcha, lyžování</i>
2.	PŘÍDAVNÁ JMÉNA	Označují vlastnosti podstatných jmen. Ptáme se na ně otázkami JAKÝ? KTERÝ? ČÍ?	<i>moudrý, veselá, jarní, tetin, Jirkův</i>
3.	ZÁJMENA	Zastupují názvy osob, zvířat a věcí nebo na ně ukazují.	<i>já, vy, on, ten, ta, náš, jejich, kdo, co, tyž, nějaký, žádný</i>
4.	ČÍSLOVKY	Vyjadřují počet nebo pořadí.	<i>jedna, pět, první, patnáctý</i>
5.	SLOVESA	Označují, co osoby, zvířata a věci dělají nebo co se s nimi děje. Vyjadřují děj.	<i>utíkám, zaskořhal, budeme si hrát, blýská se</i>
6.	PŘÍSLOVCE	Odpovídáme jimi na otázky KAM? KDE? KDY? JAK? Určují bližší okolnosti děje.	<i>domů, doma, brzy, nablas</i>
7.	PŘEDLOŽKY	Leží před slovem. Spojují se obvykle s podstatnými jmény.	<i>v, na, od, do, za, u, vedle, proti</i>
8.	SPOJKY	Spojují slova nebo věty.	<i>a, i, ale, nebo, protože</i>
9.	ČÁSTICE	Uvozují samostatné věty. Jsou to slova, kterými ve větě na něco upozorňujeme.	<i>ať, když, nebt', kdyby, snad, prý</i>
10.	CITOSLOVCE	Vyjadřují zvuky a hlasy, pohyby, nálady a pocity.	<i>kuku, cink, hop, ouvej, baló, brr</i>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V češtině můžeme každé slovo přiřadit k jednomu z deseti slovních druhů. Při určování slovního druhu musíme vždy vycházet z významu slov ve větě:

Např.: Jdu kolem vás. (předložka)

Prošel jenom tak kolem. (příslovce)

Přišel k nám s rozbitým kolem. (podstatné jméno)

Slovní druhy dělíme na **ohebné**, která můžeme skloňovat a časovat, a **neohebné**, která tuto možnost nemají.

Skloňujeme podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky. **Časujeme** slovesa.

Neohebné slovní druhy jsou: příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce.

Procvičování

Urči slovní druhy:

Vašek cítil, jak ho skála hřeje, a když mu táta podal jablko, s chutí se do něj zakousl. Teprve teď se mu přestala třepat kolena a odvážil se podívat dolů. Svět se prostíral do šíře, vlnil se a vzdouval mírnými oblými stráněmi, klikaté cesty lemovaly stromořadí a na obzoru ujížděl vlak jako dětská hračka.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kontrola

1 5 3 3 1 5 8 8 3 1 5 1 7 1 3

Vašek cítil, jak ho skála hřeje, a když mu táta podal jablko, s chutí se
7 3 5 6 6 3 3 5 5 1 8 5 3
do něj zakousl. Teprve teď se mu přestala třepat kolena a odvážil se
5 6 1 3 5 7 1 5 3 8 5 2
podívat dolů. Svět se prostíral do šíře, vlnil se a vzdouval mírnými
2 1 2 1 5 1 8 7 1
oblými stráněmi, klikaté cesty lemovaly stromořadí a na obzoru
5 1 6 2 1
ujížděl vlak jako dětská hračka.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rozhodni, zda se jedná o slovo ohebné či neohebné:

Hospodyně nalila kočce a jejím koťatům mléko na talířek, postavila jej na podlahu a pobízela: "Čiči, kočičky, náte!" Koťata se ihned pustila do mléka, ale stará kočka zůstala opodál a se zálibou je pozorovala. "Copak nemáš hlad?" otázal se jí pes. "Mám, ale napřed dětem a mně, až jestli zbude."

Slova ohebná

Slova neohebná

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kontrola:

Slova ohebná

Slova neohebná

Hospodyně, nalila, kočce, jejím,
koťatům, mléko, talířek, postavila,
jej, podlahu, pobízela, kočičky,
koťata, se, pustila, mléka, stará,
kočka, zůstala, se, zálibou, je,
pozorovala, nemáš hlad, otázal,
se, jí, pes, Mám, dětem, mně,
zbude.

a, na, na, a, čiči, náte, ihned,
do, ale, opodál, a, copak, ale,
napřed, a, až, jestli.